

● Irodalmi hidakat épít a szegedi folyóirat

Oroszok a Tiszatájban

Ilia Mihály szerkesztésében a Tiszatáj 1970-es novemberi számában jelent meg először a Most-Punte-Híd rovat, amely Németh László szellemében Kelet-Közép-Európa fölfedezését kívánta szolgálni. A folyóirat az elmúlt közel három évtizedben a kortárs román, szerb, szlovák, lengyel, cseh, szlovén és horvát irodalom legjavából adott körképnek is beillő izetlőt. Ezt a hagyományt folytatja a most megjelent szeptemberi szám azzal, hogy Utópia és szubkultúra a XX. századi orosz irodalomban címmel tartalmas és tanulságos összeállítást közöl.

A szeptemberi tematikus Tiszatáj első írásában Bagi Ibolya, a JATE Szláv Filológiai Tanszékének docense Búcsú Kityezstől címmel az orosz történeti gondolkodásban és irodalomban rendkívül mélyen gyökerező utópiát vizsgálja: „Az orosz utópia a gonoszság és a bűn nélküli világ látomása, azé az összemberi boldogságé, melyben az igazságosság elve feltétlenül érvényesül.” Szőke Katalin, a JATE docense A XX. századi orosz irodalom „szubkultúrális” szövege című tanulmányában arról ír, hogy az európai szubkultúrák a városi léttel, pontosabban annak perifériájával vannak kapcsolatban, addig az orosz nem szekularizált, a népi vallási tudattal, illetve annak periférikus, extrém megjelenési formáival függ össze. A mai orosz

prózában a szubkultúra előkerülése úgy értelmezhető, mint a szovjet korszak hivatalos kultúrája elleni reakció. Ennek az „ellenálló” irodalomnak a túlsúlya a mai orosz próza válságát jelzi. Goretity József, a debreceni KLTE tanárának fordításában – és rövid értékelő tanulmányának kíséretében – olvashatjuk a modern orosz próza egyik meghatározó alakjának, Fjodor Szologubnak A kis ember című elbeszélését, amely szervesen kapcsolódik az orosz irodalmi tradícióhoz, Gogol, Dosztojevszkij és Csehov kisember-hőseihez. Fabulya Andrea A homoszexualitás mint lehetséges szubkultúrális kód Mihail Kuzmin műveiben című írása az orosz irodalom egy idehaza kevésbé ismert alakját mutatja be. Az orosz-zsidó irodalom 1860-1930 közötti vázlatos történetét Hetényi Zsuzsa műfordító, az ELTE oktatója tanulmányából ismerhetjük meg. Az ő fordításában olvasható a lapban Alekszandr Kipen két elbeszélése is. M. Nagy Miklós egy különös filozófus, Nyikolaj Fjodorov különös feltámadásáról ír. Fjodorov egyik elmeszélése minden idők legkülönösebb és legmerészebb utópikus eszméje: „a közös ügy filozófiája”, amelyből egy jellemző részletet is közöl a folyóirat. Végül Vlagyimir Sarov Új vízözön felé című regényének részlete, Ljudmila Petrusovszkaja hét novellája és Nyikolaj Babenko: New-Moszkva című elbeszélése ad ízelítőt a mai orosz prózából.

H. Zs.

Sziámi ikerpár a SZOTE-n

● Munkatársunktól

Aradról szállítottak Szegedre egy sziámi ikerpárt, hogy a SZOTE Gyermekklinikájának orvosai megvizsgálják a szétválasztás lehetőségét – tudtuk meg az intézet igazgató professzortól, dr. Pintér Sándortól. A hasánál és a mellkasánál összenőtt két, 3 hónapos kislány vizsgálatsorozata várhatóan péntekre fejeződik be, amikor kide-

rül, szétoperálhatók-e? A magyar ikerpár, Szabó Melinda és Izabella családja az Arad megyei Kisperegen él. A gyermekek kezelőorvosának kérésére, a Magyarországon működő Segítő Jobb Alapítvány anyagi támogatásával hozták el őket a SZOTE Gyermekklinikájára, s ugyancsak az alapítvány költségén végzik rajtuk a jelenleg folyó vizsgálatokat.

Megszűnt a Gagarin, új helyen a Móra Hátrányos helyzetben

A tavalyi év végén csak lézengtek a diákok a Kolozsvári Téri Általános Iskolában. Szeptemberben – annak ellenére, hogy az iskola megszűnt – mégis zsúfolásig megteltek az osztálytermek. A magyarázat egyszerű: az elnéptelenedő iskola épületébe kétszázötven diákkal, s teljes tanári karával beköltözött a Móra Ferenc Általános Iskola. Igaz, nem jószántukból, hanem az önkormányzat oktatási bizottságának döntése nyomán.

Előbb szárazanyag-raktárként akarták hasznosítani a Móra Ferenc Általános Iskola Zoltán utcai épületét, végül mégiscsak iskola maradt. Ez azonban nem változtatott azon, hogy az általános iskolának költöznie kellett, hiszen a százhusz éves, klasszikus épületet a JATE kapta meg. A „mórási” tanárok és diákok pedig a megszűnő Kolozsvári Téri Általános Iskola épületében kaptak helyet.

Szabó Márta, a Móra Ferenc Általános Iskola igazgatónője az új épületben kalauzol. A költözés utáni napokban még mindenki a helyét keresi. A tanárban összezsúfolt asztalok, huszonnégy pedagógusnak kell osztoznia a néhány négyzetméteren. A lépcsőházban por: a mosdókat újítják föl. A délutáni órán már gyülekeznek a szülők a bejárat előtt, a napköziben az elsősök ismerkednek az iskolával. Szép számmal akadnak közöttük halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, s – ahogyan az épületben elegendig működő iskolában az megszokott volt – sok közöttük a roma diák.

● Milyen indokok alapján kellett költöznie a Mórának? – kérdeztük Szabó Mártát, a szeptembertől új épületben működő Móra Ferenc Általános Iskola igazgatóját. – A Kolozsvári Téri Általános Iskolában az elmúlt néhány esztendőben drámai csökken a gyermekszám. Az elmúlt tanévben például nyolc hetedik osztályos tanuló járt ide. Az ok sokak számára ismert: az intézményben igen magas volt a roma tanulók aránya, s mivel a közelben igen jó hírű iskolák vannak, a szülők többsé-

Szabó Márta: „A legnagyobb diákmegtartó erő a pedagógusok személyisége volt.” (Fotó: Schmidt Andrea)

ge elvitte a gyermekét más-hová. Elodázhatatlan maradt a változtatás. Mivel a Móra Ferenc Általános Iskola viszonylag közel van a Kolozsvári térhez, így az önkormányzat oktatási bizottsága úgy döntött, költözzünk. Az egykori Gagarin iskola megszűnt, s mi tulajdonképpen csak helyet változtattunk.

● Mi lett a Kolozsvári térre járó diákok sorsa?

– Többségüket átvettük, ám jó néhány hallássérült gyermek is járt ide, a kis létszámú osztályokba. Ők a Fekete István Általános Iskolában tanulnak tovább.

● Hogyan fogadták a szülők a költözés hírére?

– Meglepően jól, hiszen csak néhány gyermeket írtak át más iskolába. Tudni kell azt, hogy a Móránban is magasabb volt a hátrányos helyzetű tanulók aránya, mint a város iskoláiban általában. Ugyanakkor az utóbbi tizenöt esztendőben – miután nemcsak a nevelőintézetben élő diákokkal foglalkoztunk – az iskola megtelése pozitív irányban változott. Most, a költözés hírére, a szülők legtöbbször csak annyit kérdeztek, ugyanaz a pedagógus tanítja-e a továbbiakban is gyermeküket. Amikor megtudták, hogy a tanári gárda csak bővül, nem írtatták át máshová gyermekeiket.

● Mi lett a Kolozsvári téri iskolában tanító pedagógusokkal?

– Mivel az iskola megszűnt, közülük hetet el kellett bocsátani. Nyolc tanárt viszont alkalmazni tudtunk a megnövekedett gyermeklétszám miatt. Igaz, a főképpen nyugdíjasokból álló tanítói gárdát teljes egészében le kellett építenünk.

● Az épületben előzőleg működő iskola elnéptelenedett. A gyerekcszám csökkenéséhez vezető ok nem változott. Elképzelhetőnek tartja, hogy a Móra Ferenc Általános Iskola is hasonló sorsa jut ezen a helyen?

– Az idén beíratott tanulók számában nincs jelentős változás az előző évekhez képest. A kétszázötven fős gyermekszámunk kétszázötvenre egészült ki, tizenhárom tanulócsoporthoz kezdünk meg a munkát. Ez azt jelenti, hogy a nyolc tanterem új épületben alig férünk el. Az elnéptelenedés veszélye tehát egyelőre nem fenyeget bennünket. Persze, azért tartunk az új környezettől, de mindent megteszünk annak érdekében, hogy tartsuk a megszokott színvonalat. A legnagyobb gyermekmegtartó erőt pedagógusaink személyiségében látom. Nekik köszönhetjük, hogy a költözés során csak néhány gyermeket veszítettünk.

tünk. Igaz, tagadhatatlan a tény: a Kolozsvári téri diákokkal kiegészült gyermekanyag problémás, hiszen a tanulók között igen magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya. Mivel korábban is hasonló gyermekanyaggal dolgoztunk, a pedagógiai programunk sem szorul átfogó változtatásokra. Ha tudjuk tartani a színvonalat, akkor azt hiszem, nem kell félnünk attól, hogy néhány esztendő múlva gyermekhiánnyal kell majd küszködnünk.

● Jelent-e valamiben pozitív változást is az épületváltás?

– A Kolozsvári téri épület valamivel nagyobb és modernebb, mint a Zoltán utcai iskola. Bosszantó viszont, hogy éppen túljutottunk azokon a fölüljításokon –, tető, WC-, konyha- és ebédlőrekonstrukció, elektromos rendszer cseréje – amelyek már használatatlanok voltak, s most, amikor komfortos lett az épületünk, el kellett hagynunk. A költözés egymillió forintba került, s most újabb két és felet kapunk, hogy korszerűsítsük az igencsak elhasznált vi-zesblokkokat. Ha ezeket a munkákat elvégeztük, teljes erővel foghatunk a ránc váró nem kis földadatok megoldásának.

Kéri Barnabás

Százsorszép programfüzet

A szegedi Százszorszép Gyermekház idei programfüzete szeptembertől júniusig kínál elfoglaltságot a gyerekeknek. A szakkörök, klubrendezvények, kirándulások iránt várhatóan nagy lesz az érdeklődés. A gyermekház programjait szeptember 11-én (pénteken), nyílt napon ismerkedhetnek az érdeklődők.

Amint az elmúlt években, a tanév beköszöntével egy időben idén is megjelent a szegedi Százszorszép Gyermekház rendezvényeit ajánló kiadvány. Az „Évnyitó programfüzet – 1998” szeptembertől júniusig kínál érdekes és egyben hasznos elfoglaltságokat. A táncos lábú gyerekek már három éves kortól látogathatják a nekik tetsző szakköröket. A tipp-topp, mákszem, babszem és rokolya csoportok tagjai a magyar nép táncaival ismerkedhetnek. Szívesen várják a társastánc, balett és jazz-ballett iránt érdeklődő gyerekeket is. Azok sem maradnak hoppon, akik a manapság divatos táncstílusokban szeretnének eligazodni.

A sportrajongókat a torna, karate (kick box), cselgáncs, asztalitenisz és gombfoci (merthogy az is sport!) szakkörök foglalkozásaira várják. Az ügyes kezűek a rajzos-kézműves, kerámia, foltmozaik és varró, valamint rádióamatőr szakkörökben érezhetik jól magukat. A nyelvklubokban angolra és németre tanítják a gyerekeket. Az ásványgyűjtő körben a kőzetek és ércfajták titkait kutatják, a biokultúra egyesületben pedig környezetünk élővilágába pillanthatnak be a kíváncsiak.

A Százszorszép Színház bérletes előadásain bábozók, bűvészek és bohócok szórakoztatják a nagyérdemű közönséget. A gyermekház az idei tanévben is megszervezi bakancsos kirándulásait: a túrázók biciklivel, autóbusszal járhatják be a Magyarországot és a határon túli, magyarlakta területek legszébb vidékeit.

Az „Évnyitó programfüzet – 1998” a Százszorszép Gyermekházban szerezhető be, ára 50 forint. Aki arra kíváncsi, mi történik a szakköri foglalkozásokon, szeptember 11-én (pénteken) tárt kapuk várják: a nyílt napon, 15 órától 18 óráig bekukkanthat a Százszorszép Gyermekház termibe.

Ny. P.

Mobil+headset és tok

Most már kapcsolnod kell!

Westel

A KAPCSOLAT

WESTEL 900 mintabolt: Szeged, Feketes u. 25. tel.: 06-62/421-575, 06-30/344-900

• Ofotért: Hódmezővásárhely, Andrassy u. 5-7. tel.: 06-62/341-181, 06-30/662-144 • Szeged, Káráz u. 16. tel.: 06-62/312-390, 06-30/423-682 • Szeged, Kelemen u. 8. tel.: 06-62/311-114, 06-30/423-683 • Keravill: Szeged, Dugonits tér 8-9. (Domus Áruház) tel.: 06-62/422-536 • Fish Telecom: Hódmezővásárhely, Andrassy úti parkoló tel.: 06-30/423-640 • PC. AT. Szerviz: Szeged, Somogyi u. 21. tel.: 06-30/414-165 • Szeged, Kossuth L. sugárút 10-12. tel.: 06-30/414-316 • Szeged, Roosevelt tér 5. tel.: 06-30/414-317 • Elektrofili Kft.: Szentes, József A. u. 6/b. tel.: 06-30/452-087 • Autószerző Kft.: Csongrád, Zrínyi M. u. 19. tel.: 06-30/658-060 • Pusztai Sándor: Makó, Szegedi út 2. tel.: 06-30/458-751 • Eco-Phone Kft.: Hódmezővásárhely, Szántó Kovács J. u. 20. Tel.: 06-30/439-462 • Kiru-Fon Kft.: Szeged, Jósika u. 1. tel.: 06-30/685-200 • Mobilvilág Bt.: Csongrád, Fő út 40. Tel.: 06-30/659-900

ALCATEL One Touch Club/SL*
készülécsomag és kártya nettó 15 200**
bruttó: 19 000 Ft

NOKIA 5110/SL*
készülécsomag és kártya nettó 24 800
bruttó: 31 000 Ft

Itt az idő hogy végre kapcsolj. ha szuper feltételekkel szeretnél a WESTEL 900 előfizetője lenni. Válassz a két vagány és sokoldalú készülécsomag közül headset-tel és tokkal együtt**

Most igazán megéri Kapcsolatba lépni több mint 480 000 Westel 900 előfizetővel és a világgal.

WESTEL 900. A Kapcsolat.

* Csak Westel 900 előfizetői kártyával használható.
** Csak új Westel 900 előfizetéssel, két éves szerződéssel. (Egy éves előfizetés esetén az ár bruttó 7 500 Ft-al több.)
Mindez szeptember 30-ig, vagy amíg a készlet tart a Westel 900, a Westel Rádiótelefon Kft., a Fotex, az Ofotért és a Keravill kijelölt üzleteiben és üzletkötőinél.
További feltételek az üzletekben.

Keravill OFOTÉRT WESTEL FOTEX

Információ: 06-30/30 30 30, 06-30/80 80 80 • http://www.westel900.hu
Szeptember 12-től minden GSM mobil telefonszám 7 jegyű és 9-essel kezdődik.